

КАЛИНА.....СКІЛЬКИ КРАСИ ТА ЗАГАДКОВОСТІ У ЦЬОМУ СЛОВІ...

Хочеться акцентувати увагу на цій рослині, оскільки знайшла вона застосування не тільки в медицині...

У давнину ця рослина пов'язувалася з народженням Всесвіту, вогненної трійці: Сонця, Місяця і Зірки. Тому й отримала калина таке ім'я від старослов'янського назви Сонця - Коло. А оскільки ягоди калини червоного кольору, то й стали вони символом крові та безсмертного роду.

Калина - символ життя, крові, вогню. Деякі дослідники пов'язують її назву із сонцем, жаром, паланням. Калина часто відіграє роль світового дерева, на вершечку якого птахи їдять ягоди і приносять людям вісті, іноді з потойбіччя. Та й саме дерево пов'язує світ мертвих зі світом живих. Калина символізує материнство: кущ - сама мати; цвіт, ягідки - діти. Це також уособлення дому, батьків, усього рідного. Калина - український символ позачасового єднання народу: живих з тими, що відійшли в потойбіччя і тими, котрі ще чекають на своє народження. Калина уособлює й саму Україну.

Іноді калину вважають символом України. Її значна поширеність на теренах України, пов'язаність із родинно-побутовими, календарними обрядами зумовили перехід із світу номінативної одиниці у світ художнього образу.

Калина має високі декоративні властивості. Навесні вона прикрашається квітами, восени - янтарно-червоними гронами плодів і листям, яке поступово червоніє.

Калина звичайна (**Viburnum opulus L.**) це високий гіллястий кущ (2-4 м заввишки) з сірою корою з родини жимолостевих (Саргіфоліацеве). Пагони зеленувато-сірі з супротивними великими (до 5-7 мм) бруньками. Листки до 10 см завдовжки, супротивні, майже голі. Пластинка їх 3-5-лопатева, з серцеподібною основою, зелена, з двома ниткоподібними прилистками, черешки довгі. Запахні квітки зібрані в плоскі кінцеві щиткоподібні суцвіття, крайові великі, білі, безплідні, серединні - дрібніші, двостатеві. Чашечка з п'ятьма зубчиками, віночок п'яти-роздільний.

Плоди - ягодоподібні червоні овальні кістянки (6,5-14 мм завдовжки і 4,5-12 мм завширшки) з твердою кісточкою.

Росте в підліску змішаних і листяних лісів, по берегах річок і водойм, на луках.

Кора калини містить до 6,5% смоли, до складу якої входять органічні кислоти (мурашина, оцтова, ізовалеріанова, капринова, каприлова, масляна, лінолева, церотинова, пальмітинова), фітостеролін, ситостерин і мірициловий спирт, а також дубильні речовини (близько 2%), флобафени і глікозид вібурнін.

У плодах до 32% цукрів, до 3% дубильних речовин, є ізовалеріанова і оцтова кислоти, вітамін С. В насінні до 21% жирної олії.

Тому лікарською рослинною сировиною калини є: *кора (cortex), плоди (fructus) та квіти (flores)*.

Фармакологічні властивості:

- 1) Кровоспинна (при маткових кровотечах),
- 2) В'язуча (при проносах),
- 3) Відхаркувальна (при кашлі, охриплості),
- 4) Вживають як вітамінний, загальнозміцнюючий.

Лікарська форма: екстракт (Extractum Viburni fluidum), настій, відвар.

Листя – коням, ВРХ 25-50, ДРХ 10- 15, свиням 10-20.

Рідкий екстракт і відвар кори використовують при внутрішніх кровотечах, а також як спазмолітичний і заспокійливий засіб у гінекологічній практиці.

Зовнішньо - для зупинки паренхіматозних кровотеч. Препарати з кори калини знижують артеріальний тиск. Плоди посилюють скорочення серця і збільшують діурез. Вони входять у вітамінні збори. Після морозів плоди вживають в їжу як засіб від гіпертонії (початкова стадія) і кашлю.

Кору разом з квітками і плодами використовують для лікування ящура великої рогатої худоби.